

KULUTÕHUSUSE JA RAVIKINDLUSTUSE EELARVE MÕJU HINNANG

Teenuse nimetus	Munarakkude hankimine, külmutamine ja külmsäilitamine
Taotluse number	1326
Kuupäev	08.01.2019

1. Lühikokkuvõte taotlusest

1.1. Ülevaade taotluse sisust

Eesti Naistearstide Selts on esitanud taotluse lisada tervishoiuteenuste loetellu teenused munarakkude hankimiseks, külmutamiseks ja külmsäilitamiseks.

1.2. Taotletav teenus

Teenuse lisamise eesmärgiks on tagada viljakuse säilimine järgmistel patsientidel:

- 1) pahaloomuliste kasvajatega patsiendid;
- 2) süsteemse autoimmuunhaigusega patsiendid;
- 3) enneaegset ovariaalse puudulikkuse tekkega tugevalt seonduvad seisundid.

Protseduur koosneb järgmistest tegevustest: ettevalmistav ravi munarakkude valmimise stimuleerimiseks, munarakkude punktsioon, munarakkude vitrifikatsioon külmutamiseks, munarakkude külmutamine, munarakkude säilitamine.

Teenuse eesmärk on koguda ja külmutada munarakud enne potentsiaalselt viljatust põhjustava ravi alustamist, mis võimaldab hiljem võtta kasutusele külmutatud munarakud, et teostada patsiendile IVF protseduur.

1.3. Alternatiiv

Teenusele puudub alternatiiv.

2. Taotletava tervishoiuteenuse kulud

Teenuse osutamise lõplikud kulud täpsustatakse Eesti Haigekassa ja Eesti Naistearstide Seltsi koostöös IVF-teenuste nüüdisajastamise töögrupis. Teenuse kirjeldused on kavas lõplikult kokku leppida 2019. aasta II kvartalis. Esialgsete kirjelduste põhjal on munarakkude külmutamise ja säilitamise teenuse orienteeruv maksumus ligikaudu 324,53 eurot, millest 293,39 eurot moodustab munarakkude külmutamise tegevus ning 31,14 eurot munarakkude säilitamine 12 kuud.

3. Kulutõhususe analüüs

3.1. Rahvusvahelised kulutõhususe hinnangud ja uuringud

Rahvusvahelisi kulutõhususe hinnanguid ei leitud.

3.2. Kulutõhusus Eestis

Eestis ei ole kulutõhusust varasemalt hinnatud. Kulutõhususe hindamisel võetakse arvesse, et külmutamise ja säilitamise orienteeruv maksumus on ligikaudu 324,53 eurot ning et hinnanguliselt 9% patsientide puhul lisandub munarakkude sulatamise ja hindamise teenus, mille maksumus on

ligikaudu 185,54 eurot. Lisaks kaasneb munarakkude kasutamise korral IVF teenuse osutamine ja embrüo siiramine, mille kogumaksumus on Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetelu kohaselt 1212,52 eurot. Eesti Haigekassa statistika kohaselt on samas ühe IVF protseduuri kohta teostatud keskmiselt 1,2 embrüo siirdamise teenust, mispuhul kerkiks IVF-i kogumaksumus 1317,6 euroni.

Eeldusel, et 9% munarakkude külmutamise teenust saanud patsientidest soovivad külmutatud munarakke kasutada ning 29% neist sünnitavad (Tonsiver et al, 2014), leitakse, et ühe elussünni kohta tekib munarakkude külmutamisest ja säilitamisest lisakulu EHK eelarvele $(324,53/9\%/29\%)= 12\,434,1$ eurot. Lisaks munarakkude sulatamise, hindamise teenusest ning IVF teenusest $(9\%*(185,85+1317,6)/29\%)=466,6$ eurot. Kogukulu ühe elussünni kohta on seega 12 900,7 eurot, mis jagatuna läbi Eesti keskmise tervena elatud aastate arvuga (70 aastat), annab ühe täiendava tervena elatud eluaasta kohta lisakuluks 184,3 eurot. Rakendades WHO definitsiooni meditsiiniliste sekkumiste kulutõhususest, mille kohaselt on kuluefektiivne sekkumine, mille lisakulu ühe täiendava tervena elatud eluaasta kohta on madalam kui antud riigi kolmekordne SKP ühe elaniku kohta (Eestis seega $3*17925,8=53\,777,4$ eurot), võib järeldada, et taotletav teenus on kuluefektiivne. Meditsiinilise tõendus põhise hinnangus viidatud uuringute alusel oli vitrifitseeritud munarakkude kasutamise korral nii kliiniliste raseduste määr kui elussünni määr samaväärne või kõrgem näitajatest, mis esinesid värskete munarakkude kasutamise korral.

4. Ravikindlustuse eelarve mõju prognoos

4.1. Taotletava teenuse lühi- ja pikaajaline mõju ravikindlustuse eelarvele

Taotluses toodud andmete kohaselt on teenust vajavate patsientide arv aastas ligikaudu 20 patsienti. Seega on eeldatav täiendav kulu ravikindlustuse eelarvele kulutõhususe hinnangus kasutatud eeldusi arvestades 9 196 eurot aastas.

4.2. Patsiendi poolt tehtavad kulutused

Täiendavad kulud patsiendile puuduvad.

4.3. Teenuse väär- ja liigkasutamise tõenäosus ja majanduslikud mõjud

Teenuse liigkasutamine on ebatõenäoline.

4.4. Kohaldamise tingimuste vajalikkus tervishoiuteenuse ohutu ja optimaalse kasutamise tagamiseks

Meditsiinilise tõendus põhise hinnangu kohaselt peaks teenuse rakendamise otstarbekuse üle otsustama konsiilium. Lisaks tuleks teenust rakendada alla 36-aastasele patsiendile.

5. Kokkuvõte

Esitatakse lühikokkuvõte koos hindaja selgituste ja põhjendustega tabelkujul

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Munarakkude hankimine, külmutamine ja külmsäilitamine	
Ettepaneku esitaja	Eesti Naistearstide Selts	
Teenuse alternatiivid	ei	

Kulutõhusus	Kogukulu ühe elussünni kohta on 12 900,7 eurot, mis jagatuna läbi Eesti keskmise tervena elatud aastate arvuga (70 aastat), annab ühe täiendava tervena elatud eluaasta kohta lisakuluks 184,3 eurot. Seda näitajat võib pidada kulutõhusaks.	
Omaosalus	ei	
Vajadus	patsientide arv Eestis	20
	teenuse osutamise kordade arv aastas kokku	20
Teenuse piirhind	324,53 eurot	
Kohaldamise tingimused	jah	Teenuse rakendamise üle otsustab konsilium, rakendatakse alla 36 aastastele patsientidele.
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	9 196 eurot aastas	
Lühikokkuvõtte hinnatava teenuse kohta	Munarakkude külmutamise ja säilitamise teenus on vajalik patsientidele, kelle puhul võib järgnev ravi vähendada viljakust. Munarakkude külmutamine võimaldab pärast ravi läbimist IVF-meetodil rasestuda. Teenust ei saa väljatoodud uuringute põhjal pidada inferioorseks värskete munarakkude kasutamisele ning samuti on teenus kulutõhus.	

6. Kasutatud kirjandus

Tonsiver, T., Ehrenberg, A., Ringmets, I., Lepik, K., Saare, K., & Kiiwet, R.-A. (2014). Kehaväline viljastamine Eestis: efektiivsus ja kulud . Eesti Arst. <https://doi.org/10.15157/ea.v0i0.11694>